

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

Згідно з психолого-педагогічною літературою, комунікативна і мовленнєва готовність є структурними компонентами психологічної готовності дітей до школи, які необхідно розглядати в комплексі з інтелектуальною, мотиваційною, морально-етичною, емоційно-вольовою, особистісною готовністю. Саме високий рівень сформованості усіх цих компонентів може стати запорукою для успішного включення дитини у навчальну діяльність, її ставлення до школи, взаємини з учителями та учнями.

Комунікативно-мовленнєва підготовка дітей передшкільного віку, на нашу думку, має організовуватися з урахуванням наступності і перспективності, а також передбачати два взаємопов'язаних напрями роботи, які умовно можна визначити як мовленнєвий і комунікативний.

Комунікативна готовність, за Т. Піроженко – це сформований комплекс індивідуальних, психологічних, психофізіологічних особливостей дитини, які забезпечують успішність взаємодії між партнерами у спілкуванні: сформованість стійких мотивів у спілкуванні з однолітками і дорослими; ініціативність, активність у взаємодії з іншими людьми; орієнтація на партнера, настанова на відповідну реакцію у спілкуванні; розвиток не вербальних засобів комунікації; сформованість контактовстановлюючих способів взаємодії; розуміння дитиною емоційного змісту ситуації спілкування через аналіз стану співрозмовників; управління мовленням, уміння його змінити у разі потреби [3, с. 55].

Під мовленнєвою готовністю дітей до школи вчені (А. Богуш, М. Вашуленко, А. Іваненко та ін.) розуміють сформованість навичок усного мовлення, навичок використання одиниць мови для мислення, спілкування; усвідомлення знакової системи мови, спеціальні вміння в галузі читання, письма, вміння аналізувати мовні явища [1].

Отже, мовленнєво-комунікативна підготовка дітей до шкільного навчання – це особлива підготовка, яка специфікою свого змісту стимулює інтелектуальну, емоційно-вольову, мотиваційну готовність дошкільнят та готовність до школи у сфері спілкування. Вона передбачає достатню адаптацію дітей до умов шкільного навчання, до нових програмних вимог щодо засвоєння норм і правил мови, мовленнєвих дій, необхідних для опанування мовленнєвих умінь [2, с.43].

Література

1. Богуш А. Перші кроки грамоти: передшкільний вік: навч. посіб. / А. Богуш, Н. Маліновська. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. – 424 с.
2. Лінгводидактичні засади мовленнєвого спілкування. – Одеса: ПНЦ АПН України, 2006. – 307 с.
3. Передшкільна освіта і педагогічному вимірі В.О. Сухомлинського: моногр. / Т. Степанова, О. Соколовська, О. Трифонова та ін.; за заг. ред. Т. Степанової. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2016. – 296 с.
4. Степанова Т. Трансформація змісту передшкільної освіти в історії розвитку вітчизняної дошкільної педагогіки: методологія, теорія, практика (кінець ХІХ – ХХ століття) Моногр. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. – 424 с.

АКУСТИЧНІ НЕЙРОМОДУЛЯЦІЇ – ОРІЄНТОВАНИЙ ЗАСІБ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЛОГОПЕДИЧНОЇ КОРЕКЦІЇ У ДІТЕЙ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ

Павлова Н. В., Дегтяренко Т. В.

Університет Ушинського, Україна

В дійсний час в спеціальній педагогіці інтенсивно розробляються засоби інноваційних технологій для корекції мовленнєвих порушень, проте вони не знаходять широкої реалізації в логопедичній практиці на етапі раннього втручання. У зв'язку з неухильним зростанням складних форм мовленнєвої патології у вигляді відсутності мовлення у дітей молодшого дошкільного віку сучасна корекційна педагогіка відчуває нестачу нових, адаптованих до дизонтогенетичної реальності діагностичних і терапевтичних методик, які поєднують апаратні, нейропсихологічні, психофізіологічні та класичні логопедичні прийоми спеціалізованої допомоги в ситуаціях тяжких порушень мовлення (ТПМ) у немовленнєвих дітей раннього віку.

Експериментальні дослідження проводилися протягом 2013-2016 років на базі «Нейрологопедичного кабінету Наталі Павлової» (м. Одеса, Україна) та науково-дослідної лабораторії «Диференціальної психофізіології та адаптивної корекції» кафедри біології і основ здоров'я ДЗ «Південноукраїнський Національний Педагогічний Університет імені К. Д. Ушинського». Загальна кількість обстежених становила 120 немовленнєвих дітей молодшого дошкільного віку, які мали ТПМ, зумовлені перинатальною патологією нейроонтогенезу. Для визначення стану мовленнєвого розвитку у дітей з ТНР застосовано поряд з класичними і методи поліфункціональної діагностики (СВП, ЕЕГ).

Розроблено основні принципи корекційного впливу і отримано результати реалізованого формуючого експерименту при використанні нейроакустичного комплексу «Електронне вухо. Домашній логопед» та «Електронне вухо. Домашній дефектолог».

Основними корекційними завданнями, спрямованими на формування комунікативної активності стали: розвиток слухового сприйняття; формування розумових операцій; формування сенсорних еталонів; формування ритмічної структури слова; розвиток вербальної імітації на рівні голосних і звуконаслідування.

З метою розвитку ВПФ і формування первинних вербальних засобів спілкування використовувалися аудіотехнології, які дозволяють впливати на процеси сенсорного сприйняття завдяки використанню елементів музикотерапії, логоритміки та візуально-фонетичного оформлення. Технології обраного нами інноваційного засобу, спрямованого на сенсорний розвиток дитини, припускали одночасне використання двох основних видів стимулюючого впливу: акустичного і візуального.

Корекційний курс складався з двох програм нейроакустичного впливу, перерва між якими була від 1,5 до 3 місяців. Від моменту первинної нейрологопедичної діагностики до контрольного тестування проходило в середньому 8-9 місяців.

Отримані результати дозволили зафіксувати зменшення основних патологічних ознак порушень психомовного розвитку в усіх нозологічних групах дітей раннього віку з ТПМ після застосування акустичних нейростимуляцій в якості першочергового раннього етапу надання корекційної логопедичної допомоги такій категорії дітей.

Встановлене зменшення виразності проявів порушень сенсорного компонента породження мови в результаті формуючого експерименту свідчить на користь цільової ефективності застосування акустичних нейромоделюючих при проблемах розуміння зверненої мови. При повторному тестуванні 95 обстежених дітей з наявним порушенням сенсорного компонента породження мовлення 64 дошкільника з ТПМ (67,36%) продемонстрували в результаті застосування орієнтованої нейрологопедичної корекції позитивну динаміку щодо процесу становлення розуміння зверненої мови, підвищення рівня мовнослухової уваги і поліпшення якісних характеристик початкових ознак позитивного формування фонематичних уявлень.

На підставі застосування авторського способу комплексної нейрологопедичної діагностики ТПМ у дітей дошкільного віку, що включає апаратне визначення стану сенсорного компонента сприйняття акустичного сигналу за ознакою збільшення тривалості латентного періоду VI піку акустичних СВП на 0,18 мс і більше (отримано деклараційний патент на корисну модель) стало можливим цільове використання орієнтованої корекції для формування у немовленневих дітей молодшого дошкільного віку комунікативної активності в мінімальні терміни.

Результати проведеного формуючого експерименту показали ефективність застосування в логопедичній практиці нейрофізіологічних акустичних модуляцій в якості адекватного методу біостимулюючого впливу на сенсорний компонент породження мовлення з метою формування комунікативної активності у дітей молодшого дошкільного віку з ТПМ. Електрофізіологічні дослідження за параметрами СВП і ЕЕГ підтвердили ефективність запровадженої нейрологопедичної корекції.

Запропонований і реалізований нейрологопедичний підхід до проведення корекційно-логопедичної роботи з немовленневими дітьми молодшого віку може бути використаний фахівцями з метою оптимізації діагностичного процесу при ТПМ і свідчить про доцільність та перспективність широкого використання в логопедичній практиці апаратних інноваційних технологій, які чинять терапевтичний вплив високими частотами акустичних сигналів. Впровадження засобів інноваційних технологій дозволяє в стислі терміни успішно формувати комунікативну активність у немовленневих дітей молодшого дошкільного віку при наявності об'єктивної неможливості застосування класичних логопедичних прийомів корекції тяжких порушень мовлення.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ – ВИХОВАТЕЛІВ ДИТЯЧИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Прокоф'єва-Акопова С. А.
Університет Ушинського, Україна

Актуальність визначена тим, що необхідність професіоналізму й компетентності для будь-якого фахівця очевидна. Можна затверджувати, що на будь-якому рівні муніципальної або державної сфер діяльності компетентний співробітник нині скоріше виключення, чим правило (Айдінян Р., Вооглайд Ю., Лінчевський Є.Є., Нігісен К., Шипунова Т.). Якщо визнати, що